

ENNAKKOTEHTÄVÄ 1. OSAAMINEN

Orientointia opiskeluun ja osaamisen tunnistamista ensimmäisen vuoden harjoittelun osalta

Tämän ennakkotehtävän tarkoitus on tehdä näkyväksi aikaisempi osaamisesi suhteessa sosionomin kompetensseihin. Tehtävän tarkoituksena on myös käynnistää oppimisprosessi. Kun tietoisuus aikaisemmasta osaamisesta jäsentyy, selkeytyy myös se, missä ovat uuden oppimisen haasteet ja kehitysalueet.

Kirjoita näkyväksi aikaisemman koulutuksen ja työkokemuksen kautta saavuttamasi osaaminen. Lisäksi voit huomioida osaamisen, joka on karttunut oman elämäkokemuksesi myötä harrastuksissa, vapaaehtoistyössä, vanhempana yms. Peilaa osaamistasi tässä jatkeena oleviin sosiaalialan valtakunnallisiin kompetensseihin. Kirjoita alkuun lyhyt johdanto aiheeseen, joka sisältää kiteytyksen siitä, mitä kirjoittamasi käsittelee. Johdantoon voit avata lyhyesti sitä, miksi hait sosionomin tutkinto-ohjelmaan. Tehtävän pituus 4–5 sivua (maks.7 sivua).

Sisällysluettelo: 1. Johdanto, 2. Sosiaalialan eettinen osaaminen, 3. Asiakastyön osaaminen, 4. Sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, 5. Kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, 6. Tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen sekä työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen, 7. Lopuksi (kirjoita heränneitä ajatuksia, mitä muuta haluat sanoa, odotuksia yms.). Voit keskittyä kolmeen ensimmäiseen osaamisalueeseen (=kompetenssiin). Kolme viimeistä osaamisaluetta ovat haastavampia ja ne painottuvat opintojen loppupuolelle. Avaa kuitenkin jonkin verran myös näitä kompetensseja oman osaamisesi ja kokemuksesi näkökulmista.

Kysymyksessä on ensimmäinen kirjallinen tehtävä ja tämä voi tuntua vaikealta. Tartu toimeen ja kirjoita omista kokemuksistasi ja osaamisestasi vapaasti omalla tavallasi. Älä laita itsellesi tässä vaiheessa liian suuria vaatimuksia. On tärkeintä, että saat tuotettua tekstiä ja mietittyä annettuja aiheita. Kompetenssien sisältöjä voi olla vaikea ymmärtää, mutta älä anna tämänkään häiritä, vaan käsittele asioita oman ymmärryksesi mukaan. Pyri sanoittamaan osaamistasi, ei pelkästään sitä, mitä olet tehnyt tai mihin osallistunut. Esim. jos olet toiminut tietyn ajan pienten lasten ryhmässä hoitajana, mitä osaamista sinulle on tästä kehittynyt. Osaaminen koostuu tiedoista, asenteesta sekä taidoista ja toiminnasta.

Tehtävää ei arvioida numeerisesti vaan hyväksytyt/ täydennettävät. Tehtävä liittyy ensimmäisen vuoden harjoittelun hyväksilukemiseen aikaisemmalla osaamisella. Voit täydentää tehtävää myöhemmin ja saat siihen lisää tietoa opetuksessa. Käsittelemme ennakkotehtäviä myös pareittain opiskeluryhmässä. Mieti tämän pohjalta, mitä haluat elämästäsi jakaa tässä vaiheessa toiselle opiskeluryhmän jäsenelle.

Terveisin

Juha Santala ja Minna Putous

SOSIAALIALAN AMMATTIKORKEAKOULUTUKSEN KOMPETENSSIT

Hyväksytty 20.4.2023 SOAMKn verkostokokouksessa.

1. Sosiaalialan eettinen osaaminen

- toimii ihmis- ja perusoikeussäädösten, sosiaalialan arvojen ja ammattieettisten periaatteiden mukaisesti
- ymmärtää oman ihmiskäsityksensä ja arvomaailmansa merkityksen asiakastyössä
- edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja moninaisuutta sekä toimii arvostiriitoja sisältävissä tilanteissa eettisesti perustellusti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla
- ymmärtää kulttuurista moninaisuutta ja toimii vuorovaikutustilanteissa sensitiivisesti
- edistää haavoittuvassa asemassa olevien yksilöiden ja yhteisöjen asemaa

2. Sosiaalialan asiakastyön osaaminen

- toimii ammatillisesti ja dialogisesti vuorovaikutustilanteissa ja kykenee refleктоimaan kriittisesti omaa toimintaansa
- suunnittelee, toteuttaa ja arvioi asiakasturvallisen palveluprosessin asiakkaan osallisuutta ja voimavaroja tukien
- tukee tavoitteellisesti yksilöiden, ryhmien ja yhteisöjen kasvua, kehitystä ja arkea erilaisissa elämäntilanteissa
- tunnistaa ja arvioi hyvinvoinnin riski- ja suojatekijöitä sekä soveltaa ennalta ehkäisevän työn ja varhaisen tukemisen menetelmiä
- soveltaa ja arvioi sosiaaliohjauksen työorientaatioita ja menetelmiä asiakas-, ryhmä- ja yhteistyössä erilaisissa toimintaympäristöissä
- ymmärtää psykososiaalisen tuen merkityksen ja osaa toimia erilaisissa asiakkaan muutos- ja kriisitilanteissa
- toteuttaa ja dokumentoi asiakastyötä asiakaslähtöisesti digitaalisessa toimintaympäristössä huomioiden tietoturva ja -suoja vaatimukset
- käyttää toiminnassaan hyvinvoinnin edistämisen, varhaisen tuen ja kuntouttavaa työtettä

3. Sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen

- jäsentää hyvinvointiin ja kestäväan kehitykseen liittyviä alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä haasteita sekä niiden vaikutuksia sosiaali-, terveys- ja kasvatuspalveluihin

- tuntee alan juridisen säädöspohjan ja toimii keskeisen lainsäädännön mukaisesti
- tuntee hyvinvointialueiden, kuntien, yksityisen ja kolmannen sektorin sosiaali-, terveys- ja kasvatuspalvelujen järjestämisen ja tuottamisen tavat, ohjauksen ja valvonnan
- ymmärtää sosiaaliturvan toimintaperiaatteet
- toteuttaa kokonaisvaltaista palveluohjausta ja ymmärtää palveluohjauksen merkityksen
- toimii aktiivisena sosiaalialan asiantuntijana asiakkaan edun mukaisesti monitoimijaisessa verkostoyhteistyössä

4. Kriittinen ja osallisuutta edistävä yhteiskuntaosaaminen

- arvioi yhteiskunnallisten ilmiöiden ja valtarakenteiden merkitystä sekä niiden vaikutusta yksilöiden, ryhmien ja yhteisöjen mahdollisuuksiin toimia yhteiskunnassa
- analysoi eriarvoisuutta, huono-osaisuutta sekä hyvinvointia tuottavia rakenteita ja prosesseja sekä ehkäisee marginalisoitumista
- tuntee julkishallinnollisen päätöksentekojärjestelmän toimintaperiaatteet ja osaa toimia niiden mukaan asiakkaan etua ajaen
- edistää asiakkaiden, asiakasryhmien ja yhteisöjen osallisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia sekä kykenee yhteiskunnalliseen rakenteelliseen vaikuttamistyöhön
- edistää omaehtoista toimijuutta osana kansalaisyhteiskuntaa

5. Tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen

- kykenee ennakoivaan ja innovatiiviseen ongelmanratkaisuun sosiaalialan kehittämisessä
- kehittää asiakaslähtöisesti sekä tutkimus- ja kokemustietoa hyödyntäen asiakastyön käytäntöjä, menetelmiä ja palveluprosesseja
- suunnittelee, toteuttaa ja arvioi sosiaalialan kehittämishankkeita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- soveltaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiomenetelmiä sekä tuottaa ja analysoi tietoa hyvinvoinnin edistämiseksi
- toimii tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyössä kestävä kehityksen ja tutkimuseettisten periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti

6. Työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen

- toimii monialaisissa tiimeissä ja työyhteisöissä sekä tunnistaa alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten verkostojen mahdollisuudet

- työskentelee työyhteisön esihenkilönä ja jäsenenä sosiaalisesti, eettisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla
- tuntee keskeisen työlainsäädännön ja edistää omaa ja työyhteisön työhyvinvointia ja työturvallisuutta
- tunnistaa itsensä johtamisen ja työyhteisön johtamisen merkityksen osana työn hallintaa ja organisointia sekä oman asiantuntijuuden kehittymistä ja urasuunnittelua
- arvioi työn laatua ja tuloksia sekä ymmärtää strategian sekä talous-, tieto- ja henkilöstöjohtamisen merkityksen organisaation toiminnassa
- osoittaa yrittäjämäistä asennetta ja tuntee sosiaalialan yritystoiminnan periaatteet